

Корисна модель належить до ветеринарної імунології та мікробіології, зокрема стосується способу виготовлення антигену для серологічної діагностики бруцельозу тварин.

Відомий спосіб отримання бруцельозного антигену, де застосовують штам *Brucella abortus* 19 та бруцельозний бактеріофаг Тб (патент SU 1713592 А від 23.02.1992 р.). Бруцельозний бактеріофаг адсорбують на бруцелах із розрахунку 10-100 фагових корпускул на 1 КУО впродовж 22-24 год за 2-4 °С. Потім завись бактерій із адсорбованим фагом центрифугують, готують суспензію із концентрацією 100 млрд КУО/мл на 0,5 %-му карболінізованому фізіологічному розчині. Отримання такого антигену є тривалим та складним процесом, вимагає напрацювання великої кількості бактеріальної маси бруцел та наявності коштовного специфічного бактеріофагу.

Існує також метод отримання антигену з штаму *Brucella abortus* 19, що включає культивування бруцел в "глибинних умовах" на рідкому поживному середовищі із регуляцією парціального тиску розчиненого в середовищі кисню, видалення та концентрацію бактеріальних клітин шляхом ультрафільтрації на волокнах та інактивацію бруцел шляхом нагрівання (патент RU 2163141 від 20.02.2001 р.). Даний спосіб тривалий, вимагає спеціального обладнання, в процесі ультрафільтрації втрачається частина бакмаси і існує ризик контамінації її банальною мікрофлорою.

Найближчим аналогом до корисної моделі є спосіб отримання бруцельозного антигену з штаму *Brucella abortus* 19, що включає отримання розплідки на щільному поживному середовищі, наступне культивування бруцел в рідкому поживному середовищі, концентрування та очищення бакмаси на ультрафільтраційній установці та інактивацію антигену в біореакторі за температури 80 °С впродовж 60 хв (патент RU 2085212 С1 від 27.07.1997р. "Способ изготовления единого бруцеллезного антигена для РА, РСК и РДСК"). Це рішення може бути аналогом. Але цей метод дуже трудомісткий, тому що передбачає культивування в різних середовищах та концентрацію бакмаси в два етапи.

В основу корисної моделі поставлено задачу розробити спосіб виготовлення антигену для серологічної діагностики бруцельозу тварин в реакції аглютинації, реакції зв'язування комплементу, реакції тривалого зв'язування комплементу.

Поставлена задача вирішується тим, що за способом виготовлення антигену для серологічної діагностики бруцельозу тварин в реакції аглютинації, реакції зв'язування комплементу, реакції тривалого зв'язування комплементу, який включає вирощування виробничого штаму *Brucella abortus* 19, змивання бактеріальної маси бруцел фенолізованим фізрозчином, інактивацію бактеріальної маси, згідно з корисною моделлю, вирощування виробничого штаму *Brucella abortus* 19 проводять на щільному середовищі м'ясо-пептонного печінково-глюкозо-гліцеринового агару (МППГГА), інактивацію бактеріальної маси проводять нагріванням та додатково проводять стабілізацію антигену за температури 2-8 °С, стандартизацію антигену за стандартом каламутності до концентрації $40 \cdot 10^9$ КУО/см³ з використанням Національної Anti-*Brucella abortus* сироватки.

Розплідку штаму *Brucella abortus* 19 вирощують на середовищі МППГГА впродовж 72 год за температури (37±0,5) °С. Культуру перевіряють на типовість росту (візуально та шляхом мікроскопії мазків), а також на відсутність дисоціації та наявність типових антигенних властивостей (із стандартними позитивною та негативною сироваткою). Розплідкою засівають матраци із МППГГА, культивують 72 год за температури (37±0,5) °С. Змивають стерильним 0,5 % фенолізованим фізіологічним розчином рН 7,0-7,2. Інактивують за температури (80±1) °С протягом 1 год. Контроль повноти інактивації бактерійної суспензії здійснюють шляхом висіву на середовища МППГГА і м'ясо-пептонний печінково-глюкозо-гліцериновий бульйон (МППГГБ). Суспензію інактивованих клітин витримують впродовж 10 діб за температури 4-8 °С. Антиген стандартизують стерильним фізрозчином до концентрації $40 \cdot 10^9$ КУО/см³. Активність антигену перевіряють в ПРА пробіркова реакція аглютинації) із Національною Anti-*Brucella abortus* сироваткою (ННЦ "ІЕКВМ"). Антиген визнається активним, якщо в розведенні 1:10 він дає 50 % аглютинації (++) із Anti-*Brucella abortus* сироваткою в титрі 1:500.

Приклад 1.

Експериментальну серію бруцельозного антигену, виготовленого за методикою, що запропонована, було перевірено на активність та специфічність із антигену в РА із сироватками з "Набору позитивної бруцельозної та негативної контрольних сироваток" ТУУ 46.15.274; "Набору компонентів для серологічної діагностики ієрсиніозів тварин" ТУУ 46.15.091 та сироватки діагностичної сальмонельозної адсорбованої монорецепторної для РА (09). Результати наведено в таблиці 1.

Встановлено, що антиген є активним, в робочому розведенні (1:10) він показує аглютинацію на ++++ із контрольною позитивною сироваткою в титрі 1:400. Специфічність антигену підтверджується наявністю аглютинації із гомологічною сироваткою та відсутністю аглютинації із негативною контрольною та гетерологічними сироватками.

Приклад 2

Активність та специфічність експериментальної серії бруцельозного антигену було також перевірено в РЗК із сироватками з "Набору позитивної бруцельозної та негативної контрольних сироваток" ТУУ 46.15.274. Результати наведено в таблиці 2.

